Crohnova choroba

Zverejnené: 20. mája 2026 | Autor: Mgr. Hana Neuschlová

Crohnova choroba je chronické zápalové ochorenie čriev. Môže postihnúť akúkoľvek časť tráviaceho traktu – od úst až po konečník, najčastejšie však postihuje tenké črevo (ileum) a začiatok hrubého čreva.

Ako choroba prebieha?

Dochádza pri nej k striedaniu období remisie (pokoj) a relapsu, kedy dochádza k zhoršeniu príznakov.

Čo sa deje v tele pri Crohnovej chorobe?

- imunitný systém nesprávne reaguje a napáda vlastné črevo,
- vzniká dlhodobý zápal,
- črevo sa môže:
    - zúžiť,
    - zhrubnúť,

- vytvárať vredy, fistuly alebo jazvy.

Príčiny

Presná príčina nie je známa, Crohnova choroba vzniká kombináciou viacerých faktorov:

1. Genetika – vyššie riziko, ak ju už má niekto v rodine,
2. Imunitný systém – prehnaná reakcia na baktérie v čreve,
3. Prostredie:
    1. fajčenie (zhoršuje priebeh),
    2. stres (nezapríčiňuje ochorenie, ale zhoršuje ho),
    3. strava a životný štýl.

Príznaky

Príznaky sa môžu líšiť podľa miesta zápalu:

Črevné príznaky:

- chronická hnačka
- bolesť brucha (často vpravo dole)
- krv alebo hlien v stolici
- nadúvanie
- strata hmotnosti

Mimočrevné príznaky:

- bolesti kĺbov
- kožné problémy
- zápaly očí

Celkové príznaky:

- únava
- zvýšená teplota
- nechutenstvo

Diagnostika

Diagnostika sa vyhodnotí ako kombinácia viacerých vyšetrení:

1. Základom je anamnéza a fyzikálne vyšetrenie.
2. Testy:
    1. krvné testy (zápal, anémia),
    2. vyšetrenie stolice.
3. Zobrazovacie vyšetrenia:
    1. kolonoskopia (najdôležitejšia),
    2. biopsia (odber vzorky tkaniva),

3. CT / MRI čriev.

Liečba

Crohnova choroba sa nedá úplne vyliečiť, ale dá sa dobre kontrolovať. Cieľom liečby je čo najdlhšie udržanie remisie.

Medzi lieky, ktoré sa používajú u pacientov s Crohnovou chorobou patria:

- Protizápalové lieky – aminosalicyláty a kortikoidy,
- Imunosupresíva,
- Biologická liečba,
- Niekedy sa pri komplikáciách používajú aj antibiotiká.

Chirurgická operácia sa využíva na odstránenie poškodenej časti čreva pri komplikáciách (napr. zúženie, fistuly).

Ďalej je možné priebeh ochorenia ovplyvniť aj stravou a životným štýlom. Vhodné sú individuálna diéta a zabezpečenie dostatku živín.

Čo obmedziť alebo vynechať zo stravy?

Pri aktívnom zápale sa neodporúčajú:

- vyprážané jedlá
- pikantné jedlá
- alkohol
- kofeín
- spracované potraviny
- surová zelenina
- orechy a semienka – vysoký obsah vlákniny zhoršuje symptómy

Zhrnutie

Crohnova choroba je chronické zápalové ochorenie tráviaceho traktu, ktoré najčastejšie postihuje tenké črevo a prebieha v cykloch remisie a zhoršenia príznakov. Prejavuje sa najmä hnačkou, bolesťou brucha, únavou či stratou hmotnosti, ale môže mať aj mimočrevné príznaky. Ochorenie sa nedá úplne vyliečiť, no pomocou liekov, prípadne chirurgického zákroku, sa dá účinne kontrolovať. Dôležitú úlohu zohráva aj individuálne prispôsobená strava a životný štýl, najmä počas aktívnej fázy ochorenia.

Mgr. Hana Neuschlová